

חברת לזמרי ש"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

נושג גאחודי, מהנאחז כפכאש'ג

הידור באחרוג שנעשה מנומר במשמוש הידיים!

אמרו לו שבח הוא לבני אהרן שיהלכו עד ארכובותיהן בדם זכחים לה.

לרגל יו"ד דהילולא קדישא של מרנא ורבנא די הייליגע חתם סופר זי"ע ולרגל חג הסוכות המרוממות שעל"ט דבר בעתו מה טוב להביא דברי ה"חתם סופר" הידועה בענין הידור באחרוג שנעשה מנומר ממשמוש הידיים שמביא ראייתו מהגמרא הנ"ל בפסחים ומביאה ג"כ הגמרא כאן בסוגיין.

וזל"ק (סוכה לו ע"א): "והנה אתרוג המנומר או נקלף ונעשה כמנומר בשנים ושלשה מקומות, דמשמע דפסול משום הדר אפילו בשארי יומי - להפוסלים הדר כל ז', מכל מקום נראה לי דרוב פעמים על ידי משמוש היד ורוב הנענועים נולדו בו נימורים נימורים, וגם נקלף קצת מקומות מהעור העליון הקליפה החיצונה, ונעשה מקומות כמנומר, ומי יודע אם הוא ממראה האחרוג, וכן משמע לעיל (סוכה ל"ה ע"ב פירש"י ד"ה מפני שמפסידה קליפתה החיצונה נמאסת במשמוש הידים ע"ש, ואי אפשר שיהיה כל פעם מראה אחרוג באות הכתמים והבהרות שנולדו מזיעת הידים, נראה לי דהוה הדר, כיון שבאו על ידי מצותו זהו הודו והדרו, וקצת ראייה לזה מפסחים ס"ה ע"ב 'שבח הוא לזרעו של אהרן שילכו עד ארכבותיהם בדם' ע"ש. ובודאי בעלמא כיוצא בזה הוה 'הקריבהו נא לפחתך', והכא זהו הדרו, וה"נ דכוותיה, כנלע"ד דרוב פעמים בחולו של מועד כבר נעשה כעין מנומר ממשמוש היד, ומכל מקום כשר, וכעין גרדומים דאתו משירי מצוה, וכעין מים משירי טהרה".

ובשו"ת ציץ אליעזר (ט, לב) בתשובה להגאון ר"י וועלץ העתיק דברי החתם סופר אלו, והוסיף: "העתיקתי את דבריו כי הוא חידוש גדול בהלכה, ונדמה שלא מרגישים בו מכיון שזה נמצא בפירושו ולא בתשובותיו, והוא נחוץ מאד למעשה, כי עינינו הרואות בהרבה פעמים שנעשה האחרוג בכנ"ל בימי החג, ולא פעם הלב נרתע מזה ודואגים ונאנחים אם אפשר לצאת עוד בזה ידי חובה, ומחפשים בצער לקחת לצאת באחרוג חבירו... אבל לפי הוראת החתם סופר הנ"ל אין מקום לחששא בזה, ואין צורך לחזור אחר אחרוג של חבירו".